

Agnieszka Kaleta

Sprawozdanie z II Polskiej Konferencji Eyetrackingowej pt. "Eyetracking - teoria, praktyka, zastosowanie", Warszawa, 28-29 listopada 2013 r.

Lingwistyka Stosowana / Applied Linguistics / Angewandte Linguistik nr 9,
208-211

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Sprawozdanie z II Polskiej Konferencji Eyetrackingowej pt. *Eyetracking – teoria, praktyka, zastosowanie*, Warszawa, 28–29 listopada 2013 r.

W dniach 28–29 listopada 2013 roku w gmachu Wydziału Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego przy ul. Dobrej 55 odbyła się II Polska Konferencja Eyetrackingowa pt. *Eyetracking – teoria, praktyka, zastosowanie* zorganizowana przez Instytut Kulturologii i Lingwistyki Antropocentrycznej Wydziału Lingwistyki Stosowanej i firmę NeuroDevice¹. Patronat honorowy nad konferencją objął Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Warszawskiego Prof. Marcin Pałys. Zainteresowanie, jakie wzbudziła I Polska Konferencja Eyetrackingowa², spowodowało, że program obrad został rozszerzony do dwóch dni, w trakcie których wygłoszonych zostało 18 prelekcji w całości poświęconych wynikom najnowszych badań eyetrackingowych. W konferencji wzięło udział ponad 130 naukowców z krajowych ośrodków badawczych, w przeważającej mierze akademickich.

Uroczystego otwarcia obrad dokonali Prof. Sambor Gruca – dyrektor Instytutu Kulturologii i Lingwistyki Antropocentrycznej UW, a zarazem przewodniczący komitetu organizacyjnego konferencji oraz Paweł Soluch – prezes firmy NeuroDevice.

Pierwszego dnia w trakcie trzech sesji miało miejsce 10 wystąpień, z których każde opatrzone zostało prezentacją multimedialną. Pierwszą sesję otworzył prof. Piotr Francuz (KUL) (*Obraz malarski, jako przedmiot badań okulograficznych*), przedstawiając wyniki swoich badań dotyczących percepcji dzieła malarskiego przy pomocy eyetrackingu. Następnie Agata Kopacz (OPI) (z zespołem: Krzysztof Krejtz, Cezary Biele – *Emocje a uwaga wzrokowa – wpływ afektu na percepcję sztuki*) omówiła wyniki wspólnego projektu, który miał udzielić odpowiedzi na pytanie: jaki jest wpływ emocji na percepcję sztuki? Z kolei Bibiana Bałaj (KUL) (z zespołem: Magdalena Szubielska, Michał Eryk Południok – *Wpływ słuchania opisu katalogowego dzieła malarskiego na skaning wzrokowy obrazu*) przedstawiła efekty eksperymentu, celem którego było rejestrowanie danych okoloruchowych w trakcie oglądania dzieł malarskich i w zależności od słuchanego opisu katalogowego. Ostatnią prelekcję w tej sesji zaprezentował Jerzy Wojcie-

¹ Neuro Device Group Sp. z o.o., działa na rynku od 2008 roku. Jako pierwsza i nadal jedyna firma w Polsce zajmuje się projektowaniem, budową i wyposażeniem laboratoriów badawczych z zakresu badań czynnościowych układu nerwowego, źródło: <http://www.neurodevice.pl>.

² I Polska Konferencja Eyetrackingowa pt. *Eyetracking w badaniach społecznych i humanistycznych. Teoria – metoda – aplikacja*. Organizatorzy: Katedra Psychologii Eksperymentalnej – Katolicki Uniwersytet Lubelski oraz firma NeuroDevice, 30 listopada 2012 r.

chowski (UW) (z zespołem: Maciej Stolarski, Joanna Rudzińska-Wojciechowska, Mateusz Żabski – *Inteligencja emocjonalna a sposób percepcji ekspresji mimicznych twarzy*). Przeprowadzone badanie miało sprawdzić, czy różnice w poziomie inteligencji emocjonalnej ludzi mają wpływ na postrzeganie wyrazów emocjonalnych twarzy.

Tematy wystąpień pierwszej części konferencji wywołały interesującą dyskusję, po zakończeniu której uczestnicy udali się na przerwę obiadową. W jej trakcie można było wziąć udział w ciekawym projekcie badawczym z użyciem stacjonarnych eyetrackerów, którego celem była analiza ruchów gałek ocznych podczas skanowania wzrokowego. Wśród osób biorących udział w badaniu rozlosowane zostały nagrody książkowe.

Prezentacje w popołudniowej części obrad dotyczyły różnych aspektów badań eyetrackingowych. Agnieszka Szarkowska (UW) (z zespołem: Izabela Krejtz, Maria Łożyńska, Łukasz Dutka – *Okulograficzne badanie procesu czytania wyrazów leksykalnych i gramatycznych w polskich napisach filmowych*) zaprezentowała wyniki badania dotyczącego percepcji polskich napisów filmowych. Następnie Agnieszka Lijewska (UAM) (z zespołem: Magdalena Żołędziejewska, Tomasz Soluch) omówiła przeprowadzony przez zespół projekt badawczy zatytułowany: *Rozumienie mowy przez osoby trójjęzyczne – analiza okulograficzna współaktywacji języków*. W ostatnim wystąpieniu, przed podsumowującą panel dyskusją, Agnieszka Fudali-Czyż (KUL) przedstawiła wyniki badania dotyczącego *Wpływu poziomu trudności zadania percepcyjnego na latencję sakad*. Panel dyskusyjny podsumowujący zaprezentowane wyniki badań skłonił uczestników do kolejnej wymiany ciekawych poglądów i spostrzeżeń, które kontynuowane były jeszcze w trakcie przerwy kawowej.

Ostatnią część obrad tego dnia rozpoczęła prezentacja Pawła Holasa (WUM) (z zespołem: Maxymilian Bielecki, Andrzej Wichrowski, Izabela Krejtz – *Testowanie hipotezy upośledzonej kontroli uwagowej w fobii społecznej. Badanie eyetrackingowe z użyciem zadania emocjonalnych sakad*), w której omówił rezultaty badania przeprowadzonego u pacjentów zdrowych i pacjentów z fobią społeczną. Następnie Michał Niezgoda (ITD) (z zespołem: Mikołaj Kruszewski, Adam Tarnowski – *Wpływ obciążenia poznawczego na ruchy oka kierowców podczas jazdy w symulowanych warunkach drogowych*) zreferował wyniki eksperymentu dotyczącego prowadzenia samochodu w warunkach symulacji drogowej. Osoba badana miała za zadanie wykonać określone polecenia polegające na odtwarzaniu sekwencji cyfr. W ostatniej prezentacji tego dnia Ewa Domaradzka (z zespołem: Maksymilian Bielecki, Grzegorz Sędek) omówiła – w odniesieniu do istniejącej literatury – wyniki projektu zatytułowanego *Dane okulograficzne i psychofizjologiczne w badaniach bodźców afektywnych oraz badaniach postaw*. Dyskusja podsumowująca ostatnie referaty zakończyła pierwszy dzień obrad.

Podczas drugiego dnia konferencji odbyło się 8 prezentacji. Pierwsze wystąpienie, otwierające kolejny dzień obrad, wygłosił Krzysztof Krejtz (OPI) (*Inaczej*

niż w raju. *Procesy uwagi wzrokowej w edukacji multimedialnej*). Prelegent badał, jaki wpływ na poznawcze procesy przetwarzania informacji w trakcie uczenia się ma forma prezentacji multimedialnej. Następnie Mariusz Golecki (UŁ) (z zespołem: Marcin Romanowicz, Paweł Soluch – *Efektywność kognitywna zawodów wyspecjalizowanych na przykładzie notariuszy. Studium z wykorzystaniem eyetrackingu*) próbował odpowiedzieć na pytanie: czy notariusze wypracowali specyficzne odruchy w przetwarzaniu danych wzrokowych z odpisu książki wieczystej? W dalszej sesji Anna Kudłaj (UW) (z zespołem: Joanna Nowakowska, Marlena Smolak, Monika Zając, Sambor Grucza – *Architektura bankowych witryn internetowych a percepcja i retencja informacji*) zaprezentowała wyniki badania przeprowadzonego wśród studentów Instytutu Kulturologii i Lingwistyki Antropocentrycznej UW, w którym porównano różnice w wyszukiwaniu informacji na stronach internetowych trzech banków. Natomiast Bartosz Muczyński i Maciej Gucma (AM Szczecin) (*Wykorzystanie technik okulograficznych w badaniach mostka nawigacyjnego*) przedstawili badanie przeprowadzone za pomocą przenośnego eyetrackera na dwóch symulatorach mostków nawigacyjnych, które dowiodło, że zastosowanie technik eyetrackingowych może poprawić ergonomię mostka, interfejsów urządzeń nawigacyjnych, analizy metod doboru danych oraz udoskonalenie procesu szkolenia. Po tej części prezentacji uczestnicy konferencji ponownie mogli zadawać prelegentom pytania, wymieniać uwagi i spostrzeżenia dotyczące interesujących ich zagadnień.

Po przerwie kawowej obrady konferencji wznowiło wystąpienie Izabeli Krejtz (SWPS) (z zespołem: Krzysztof Krejtz, Paweł Holas, Jon Nezelek, Marzena Rusznowska – *Żrenica prawdę ci powie – wykorzystanie pupilometrii w badaniach poznawczych*), w którym prelegentka omówiła korelację pomiędzy zmianą wielkości źrenicy oka a obciążeniem poznawczym. Następnie Jacek Trybuczyk i Michał Rawlik (UJ) (*Automatyzacja analizy danych w eksperymentach okulograficznych*) na podstawie przeprowadzonych badań zaprezentowali, jak dopasowany do danego eksperymentu program metody kalibracji i analizy danych ułatwia i zasadniczo obniża nakład pracy osobom przeprowadzającym badanie. Z kolei Paweł Kasprowski (PŚ) (*Ruch oka a identyfikacja biometryczna*) w swoim wystąpieniu poruszył problem możliwości identyfikacji osób na podstawie ruchu oka i zaprezentował aktualny stan badań oraz ewentualne kierunki rozwoju. W ostatnim wystąpieniu Marcin Romanowicz (UW) (*Czy oczy mogą być „oknem” na poznanie językowe? O paradygmacie okulograficznym w psycholingwistyce*) omówił rozwój badań eyetrackingowych w psycholingwistyce. Panel dyskusyjny podsumował wystąpienia ostatniej sesji. Tuż po nim, spośród osób które pierwszego dnia konferencji wzięły udział w badaniu eyetrackingowym, rozlosowano książki.

Obrady zamknęli Prof. Sambor Grucza oraz Paweł Soluch. Organizatorzy podziękowali przybyłym uczestnikom, referentom oraz wszystkim członkom komitetu organizacyjnego za współpracę i zaangażowanie przy organizacji konferencji. Prof. Sambor Grucza, podsumowując przebieg dwudniowego spotkania, stwier-

dził, że licznie zgromadzone audytorium, wysoki poziom naukowy referatów oraz merytoryczne dyskusje dowodzą sukcesu kolejnej konferencji. Jednocześnie podkreślił, że wyniki prezentowanych badań pokazują, że eyetracking rozwija się niezwykle dynamicznie i wypełnia coraz nowsze obszary zastosowań, co skłania do ponownej organizacji wydarzenia w roku następnym.

Część zaprezentowanych na konferencji wystąpień została opublikowana w monografii zbiorowej pt. *Widziane inaczej. Z polskich badań eyetrackingowych* wydanej pod redakcją Sambora Gruczy, Moniki Płużyczki i Pawła Solucha w serii *Studi@ Naukowe* (zob. www.sn.ikla.uw.edu.pl).

Agnieszka KALETA
Uniwersytet Warszawski